

Mishnah Nazir, chapter 7

משנה נזיר פרק ז

(1) A High Priest and a *nazir* may not defile themselves by [attending] their [deceased] relatives (see Leviticus 21 and Numbers 6). They may defile themselves for a *met mitzvah* [i.e., a corpse which was abandoned and has no one attending to it]. If they [a High Priest or, even a regular priest, and a *nazir*] were walking along the road and found a *met mitzvah*; Rabbi Eliezer says: The High Priest should defile himself and not the *nazir*. But the Sages say: The *nazir* should defile

א כהן גדול ונזיר אינן מטמאין לקרוביהן, אבל מטמאין למת מצוה. היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה, רבי אליעזר אומר, יטמא כהן גדול ואל יטמא נזיר. והכמים אומרים, יטמא נזיר ואל יטמא כהן גדול. אמר להם רבי אליעזר, יטמא כהן שאינו מביא קרבן על טמאתו, ואל יטמא נזיר שהוא מביא קרבן על טמאתו. אמרו לו, יטמא נזיר שאין קדשתו קדשת עולם, ואל יטמא כהן שקדשתו קדשת עולם: **ב** על אלו הטמאות הנזיר מגלח, על המת ועל כזית מן המת ועל כזית נצל ועל מלא תרוד רקב, על השורה

himself but not the High Priest. Rabbi Eliezer said to them: The High Priest should defile himself since [we see that] he does not offer a sacrifice upon defilement, rather than the *nazir*, who does offer a sacrifice upon defilement [thus the sanctity of the *nazir* is considered greater]. They replied: [No] the *nazir* should defile himself since his sanctity is not permanent, rather than the priest, whose sanctity is permanent [thus the sanctity of the priest is considered greater].

(2) Over these defilements does a *nazir* [void his count and] shave: For a [defilement via a] corpse [i.e., even a skeleton which does not have any flesh, nor the normally required half *kav* of bones to void a *nezirut*, but it does have a majority of the skeletal frame or a majority number of bones i.e., two leg bones and one hip bone, or, 125 out of a total of 248 רמ"ח bones, or a fetus of less than olive size]. For [a defilement from] an olive-sized [amount of flesh] of a corpse, an olive-sized [amount] of *nezel* [the flesh of a corpse that has decomposed, and has an appearance of a moist mass (Bartenurah Oholot 2:1)],

רבנו עובדיה מברטנורא

א כהן גדול ונזיר אינן מיטמאין לקרוביהן. כדכתיב בפרשת אמור ובפרשת נשא: **היו מהלכין בדרך**. לאו דוקא בכ"ג פליגי, דה"ה בכהן הדיוט נמי פליגי, דחד טעמא הוא: **ב על המת**. אע"פ שאינו שלם אלא שיש בו רוב בנין שהם ב' שוקים וירך אחד, או רוב מנין האברים שהם קב"ה אברים, אפילו אין בהם רובע קב מטמא באהל, ונזיר מגלח עליו. ואם אין במת לא רוב מנין ולא רוב בנין, אין הנזיר מגלח על אהלו עד שיהא בעצמות חצי קב: **ועל כזית נצל**. מוהל היוצא מן המת כמין ליחה היוצאת מעיפוש הפשר: **מלא תרוד רקב**. מלא כף מעפר רקבון של מת. ואין הרקבון מטמא

for [a defilement from] a ladleful of corpse mold [dust known to have originated solely from a corpse, e.g., dust from a corpse buried naked in a marble coffin], for [a defilement from] the spine or the skull [either of these, even if they do not have any flesh], for [a defilement from] a limb of a corpse, or a limb [severed] from a living

person which has sufficient flesh upon it [to regenerate had it been attached to the body, though this is less than the size of an olive], for a [defilement of] half of a *kav*; of bones [one *kav* = four *log* = twenty-four eggs, roughly equivalent to two liters] and for [a defilement from] a half log of blood, [this being *למשה* the הלכה *למשה*, though the amount necessary for defilement is a quarter *kav* of bones and a quarter *log* of blood] by touching, carrying and overshadowing. And for [a defilement from] a bone the size of a barley-corn via contact or carrying. For [defilement through] these a *nazir* must shave and is sprinkled on the third and seventh days [with water containing ashes of the red heifer (see Numbers 19)] and voids his previous count and does not begin counting his new period until he has become pure [after his immersion in a *mikvah*] and brought his sacrifices. (3) But [regarding defilement from] overhanging branches or protruding bricks [if one of the branches, or one of the protrusions, overshadowed an olive's bulk of flesh from a corpse and it is not known whether he passed underneath, or not, he

רבנו עובדיה מברטנורא

אלא כשנקבר המת ערום בארון של שיש וכיוצא בו שאין שם רקבון אחר אלא מגופו של מת, ונקבר המת כולו שלם שלא נחסר ממנו אבר: תרוד. כף גדולה שמחוקת מלא חפנים(ז): על השררה. אפילו אין בה בשר כלל: וכן על עצם הגולגולת. של הראש, אפילו אין בה בשר: ועל אבר מן החי ועל אבר מן המת שיש עליהם בשר כראוי. כל שאילו היה האבר מחובר באדם חי היה יכול להעלות ארוכה ע"י אותו בשר הוא נקרא כראוי. והוא פחות מכזית: ועל חצי קב עצמות. ואע"ג דרובע קב עצמות מטמא באהל, הלכה למשה מסיני שאין הנזיר מגלח אלא על חצי קב, וכן על חצי לוג דם. ואע"ג דרובע דם מטמא באהל, אין הנזיר מגלח אלא על חצי לוג: ועל עצם כשעורה על מגעו ועל משאו. אבל על אהלו לא, שאין עצם כשעורה מטמא באהל: וסותר את הקודמים. כדכתיב (במדבר ו') והימים הראשונים יפלו: עד שיטהר. שיטבול ויעריב שמשו אחר שיוה שלישי ושביעי: ג אבל הסככות. אילו שיש לו ענפים מובדלים זה מזה, ויש כזית מן המת תחת אחד מהן, ועבר הנזיר ואין ידוע אם עבר תחת הענף המאהיל על המת: והפרעות. אבנים או עצים בולטים מן

is considered defiled by Rabbinic decree] or [a defilement from] a *bet ha-peras* [a field which contained a grave which was plowed, the earth for a distance of one hundred cubits from the grave site defiles Rabbinically, anyone touching, or carrying it,] or

land of the nations [one who walks upon, or touches, earth from outside the Land of Israel becomes Rabbinically defiled] or the covering of a coffin, the coffin walls or [if he touched or carried] a quarter *log* of blood or if he overshadowed a quarter *kav* of bones or [touched] utensils that have come into contact with a corpse [and become defiled as the corpse itself, and thus in turn defile anyone touching it for seven days] and the seven days [after the purifying procedure] of the counting of a leper [before returning to his tent] (Leviticus 14:8) and the days of his confirmed [leper status], on these defilements a *nazir* need not shave. And [if he became defiled in any of the aforementioned defilements besides that of the leper] he sprinkles [with water containing ashes of the red heifer] on the third and seventh day but it does not void his previous [period] and he resumes counting immediately [after purification] and there is no sacrifice [necessary]. In truth it was said [a term used for a ruling handed down from Sinai]: The days of [defilement caused by the flow of] a *zav*, [or the flow of] a *zavah* [as well as their seven days of purification (Leviticus 15:13 and 15:28)] and the [days of the]

אֶרֶץ הָעַמִּים, וְהַגּוֹלֵל, וְהַדּוֹפֵק, וְרִבִיעֵית דָּם, וְאֵהָל, וְרִבַּע עֲצָמוֹת, וְכָלִים הַנוֹגְעִים בָּמֵת, וַיְמִי סָפְרוּ, וַיְמִי גָמְרוּ, עַל אֱלוֹ אֵין הַנְּזִיר מְגַלַּח, וּמִזָּה בְשִׁלְיִשִּׁי וּבִשְׂבִיעִי, וְאֵינוֹ סוֹתֵר אֶת הַקּוֹדֵמִין, וּמִתְחִיל וּמוֹנֵה מִיָּד, וְקָרְבַּן אֵין לוֹ. בְּאֵמַת אָמְרוּ, יְמֵי הַזָּב וְהַזָּבָה יְמֵי הַסְּגוּר

רבנו עובדיה מברטנורא

הכותל וטומאה תחת אחד מהם: **ובית הפרס**. שדה שנחרש בה קבר עושה בית הפרס מאה אמה, שכך שיערו שהמחרישה מוליכה את העצם: **וארץ העמים**. שגורו חכמים טומאה על ארץ העמים: **גולל**. כסוי הארון: **דופק**. הארון עצמו שהכסוי דופק עליו: **ורביעית דם**. אפילו על משאו ומגעו אין הנזיר מגלח: **ואהל ורובע עצמות**. אם האהיל על רובע קב של עצמות(טו) המת, אינו מגלח, עד שיאהיל על חצי קב. אבל על מגע ומשא של רובע עצמות, מגלח, ואפילו הם נמוקים ולא נשאר בהם עצם כשעורה שלם: **וכלים הנוגעים במת**. שהם מטמאים כמת עצמו. והנוגע בהם טמא טומאת שבעה: **וימי גמרו**. ימי חלוטו של מצורע: **וימי ספרו**. לאחר שנטהר מצרעתו, דכתיב (ויקרא י"ד) וישב מחוץ לאהל שבעת ימים: **על אלו אין הנזיר מגלח**. על כל הנך דמתניתין: **ומזה בשלישי ושביעי**. הא לא קאי אימי ספרו ואימי גמרו, דלא שייך בהו הזאה ג' וז': **ואינו סותר את הקודמין ומתחיל ומונה מיד**. כל אלה שאמרנו, אינן עולין לימי הנזירות ואין סותרין, אלא אחר שיזהו ג' וז' ויטהר אם נטמא בטומאת מת, ואחר שישלים ימי גמרו וימי ספרו אם נצטרע, משלים נזירתו על מנין הימים שמנה קודם שנטמא, ואינו מביא קרבן טומאה: **באמת אמרו ימי הזב והזבה**. כל ימי טומאתם וימי ספירתם שבעה נקיים: וימי הסגרו של מצורע. שנאמר בו (שם ט"ז)

quarantine of a leper [for further observation by the priest] are counted [and it goes without saying, that they do not void his previous count].

(4) Rabbi Eliezer said in the name of Rabbi Yehoshua: Every defilement from a corpse which causes a *nazir* to shave will also cause liability for one entering the Sanctuary [under such a defilement], and [conversely;] every defilement from a corpse which does not cause a *nazir* to shave will also not cause liability for one entering the Sanctuary [under such a defilement]. Rabbi Meir says: This should not be better than the defilement caused by a crawling creature [which causes liability (Leviticus 5:2)]. Rabbi Akiva said: I argued in the presence of Rabbi Eliezer: Since a barley-corn bulk of bone which does not defile a person via overshadowing, nevertheless, if a *nazir* touches it, or carries it, he is compelled to shave, than certainly a quarter *kav* of blood which does defile via overshadowing should cause a *nazir* who touches or carries it to shave. He said to me: One may not infer from minor to major in this instance. When I went and repeated these words before Rabbi Yehoshua he said: Your argument is well grounded but [the law of a barley-corn bulk of bone] is a law handed down from Sinai [and one may not infer from a law handed down from Sinai].

רבנו עובדיה מברטנורא

והסגיר את הנגע שבעת ימים, עולין למנין ימי הנזירות, וא"צ לומר שאין סותרין את הקודמים: **ד חייבין עליה על ביאת מקדש.** אם נטמא באותה טומאה ונכנס למקדש, או אכל קדשים קודם שטהר מטומאתו, חייבין עליה כרת אם היה מזיד, או קרבן עולה ויורד אם היה שוגג: **לא תהא זו קלה מן השרץ.** דחייבין עליה על ביאת מקדש, כדכתיב בויקרא (ה') או בנבלת שרץ טמא. ומילתא דר"מ ליתא, שהרי מגע ומושא של עצם כשעורה שהוא קל שאינו מטמא באהל, הנזיר מגלח עליה כדתנן במתניתין, ורביעית דם שהיא חמורה שמשמא באהל אין הנזיר מגלח עליה: **אין דנין כאן ק"ו.** שאין דנין ק"ו על דבר שהוא הלכה למשה מסיני, שעצם כשעורה אינו כתוב בתורה אלא הלכה היא, ואין דנין ק"ו מהלכה. והן דן דברי ר"א הן דן דברי ר' יהושע שאמר אלא כך אמרו הלכה:

שֶׁל מְצוּרָע, הָרִי אֵלּוּ עוֹלִין לוֹ: ד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, כָּל טְמֵאָה מִן הַמֵּת שֶׁהַנְּזִיר מְגַלַּח עָלֶיהָ, חֵיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ. וְכָל טְמֵאָה מִן הַמֵּת שֶׁאֵין הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלֶיהָ, אֵין חֵיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ. אָמַר רַבִּי מֵאִיר, לֹא תֵהָא זֶה קֵלָה מִן הַשְּׂרָץ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, דְּנָתִי לִפְנֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מָה אִם עֵצִים כְּשֶׁעוֹרָה שֶׁאֵינוּ מְטַמְּא אָדָם בְּאַהֲלָה, הַנְּזִיר מְגַלַּח עַל מְגַעוֹ וְעַל מִשְׂאוֹ. רַבִּיעִית דָּם שֶׁהוּא מְטַמְּא אָדָם בְּאַהֲלָה, אֵינוּ דִין שֶׁיֵּהָא הַנְּזִיר מְגַלַּח עַל מְגַעָה וְעַל מִשְׂאָה. אָמַר לִי, מָה זֶה עֲקִיבָא, אֵין דְּנִין כָּאן מִקָּל וְחִמְרָה. וְכִשְׁבָּאתִי וְהִרְצִיתִי אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, אָמַר לִי יִפָּה אֲמַרְתָּ, אֶלָּא כֵן אָמְרוּ הַלְכָה: